

616.9

W-44

ԲՃ. Ռ. Ա. ԱՂԱՍԱՐՅԱՆ

320/132

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՍԻՖԻԼԻՍ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅԱՆ
ԱՍՍԻՆ

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ
ЭКЗЕМПЛЯР

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԱՌԺՈՂԿՈՄՍՏԻ
ՍԱՆԼՈՒՍ ԲԱԺԻՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

1-5672

30 JUL 2010

616.9

W-44

Բժ. Ռ. Ա. ԱՂԱՍԱՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՍԻՖԻԼԻՍ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅԱՆ
Մ Ա Ս Ի Ն

ИВ. № 14269

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԱՌԺՈՂԿՈՄԱՆ
ՍԱՆԼՈՒՍ ԲԱԺԻՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

6 FEB 1913

6593

3992-87

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՍԻՖԻԼԻՍ
ՀԽՍՀՆԴՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Վեներական հիվանդությունները, այդ թվում նաև սիֆիլիսը շատ հին հիվանդություններ են, վորոնք գոյություն են ունեցել մեր թվագրությունից շատ դարեր առաջ: Սիֆիլիսը, վորպես վարակիչ հիվանդություն հայտնի չե դարձել 15-րդ դարից:

Մի շարք պատմաբանների տվյալների համաձայն, Կարլ 8-րդի զորքերը 1494—95 թ. թ. պատերազմների ու ղեպի Իտալիա կատարած արշավանքների ժամանակ շրփման մեջ են յեղել Բարսելոնից վերադարձած իսպանական զորքերի հետ, վորոնք իրենց հետ բերել են սիֆիլիս հիվանդությունը և մեծ արագությամբ տարածել իսպանիայի ծովափնյա քաղաքներում: Կարլ 8-րդի զորքերի սիֆիլիսով վարակվելուն ոժանդակել է և այն կանգառումը, վորը տեղի չե ունեցել Հոռմում, վորտեղ այն ժամանակ կաշին

մոտավորապես 14,000 պոռնիկներ, վորոնք և տարածում էյին սիֆիլիսը ժողովրդի և զինվորների մեջ:

16-րդ դարում, ծովագնացության զարգացման հետևանքով սիֆիլիսը մեծ տարածում ստացավ ծովափնյա քաղաքներում:

Սիֆիլիսի առաջին եպիդեմիան տեղի յե ունեցել 1570 թվին Շվեյցարիայում, յերկրորդը՝ Շոտլանդիայում 17—18-րդ դարերում և շատ յերկար ե տեւել, վորովհետեւ կենցաղային վորոշ սովորութիւններ ոժանդակել են սիֆիլիսի տարածմանը, մեծ մասամբ արտասեռական ճանապարհով, ինչպես որինակ՝ ընդհանուր ամանից ուտելը, միասին միենուլն անկողնում քնելը, և այլն:

Յերրորդ եպիդեմիան տեղի ե ունեցել 1757 թ. Դանիայում և տեւել ե մինչև 1813 թ., վորի ժամանակ կառավարութեան հրամանագրով, առանց բժշկական քննութեան արգելւում եր ամուսնութիւնը:

Սիֆիլիսը խիստ տարածւած ե յեղել 1789 թ. Բալկանյան յերկրներում, վորտեղ իշխանութեան հրահանգով 11 ոկրուգում անցկաց-

րած բժշկական քննութիւնը հայտաբերել ե 19,000 սիֆիլիսով հիւանդ, վորոնց համար կազմակերպւում են հատուկ բուժ. հիմնարկներ և 4 տարւա ընթացքում հաջողւում ե իշեցնել հիւանդների թիւը:

Սիֆիլիսը Ռուսաստանում հայտնի ե դարձել 15-րդ դարից «Փրանսիական հիւանդութիւն» անունով, (այսինքն Ֆրանսիայից բերւած): 1878—1880 թվականներին Ռուսաստանում սիֆիլիսով տառապում էյին 2,000,000-ից ավելի մարդ:

Բժ. Զիստյակովը 1880 թվին քննութեան յենթարկելով Պինչևսկի գավառի բնակչությանը, գտել ե, վոր նրա 4,73 տոկոսը հիւանդ ե սիֆիլիսով: 1893 թ. բժիշկ Զանդբերգը հայտնաբերել ե, վոր իր ամբողջատոր հիւանդների 20,6 տոկոսը սիֆիլիսով հիւանդներ են:

Այսպիսով մենք տեսնում ենք, վոր ցարական Ռուսաստանում սիֆիլիսը լայն չափերի յեր հասել, մինչդեռ բուժիչ հիմնարկները և միջոցները այնքան սահմանափակ էյին, վոր աշխատավոր լայն մասսաները հնարավո-

բություն շունեյին բուժվելու, մանավանդ, վոր բուժ-ուղնությունը վճարովի եր և վոշ մատչելի բոլորի համար: Բացի դրանից, այն ժամանակ ստեղծված հասարակական կարծիքի հետևանքով, վոր սիֆիլիսով հիվանդն արհամարհվում եր հասարակության կողմից, առիթ եր տալիս թաղցնելու հիվանդությունը, վորի պատճառով և անխափան կերպով տարածում եր սիֆիլիսը:

Մեզ մոտ, խորհրդային յերկրում, ինչպես ուրիշ վարակիչ հիվանդություններ, այնպես ել սիֆիլիսը պակասել և պակասում ե որեցոր, շնորհիվ այն բոլոր միջոցառումների, վորոնք ձեռնարկվել են խորհրդային առողջապահական որգաների կողմից, և մասնավորապես վեներական հիվանդություններից փրկելու համար:

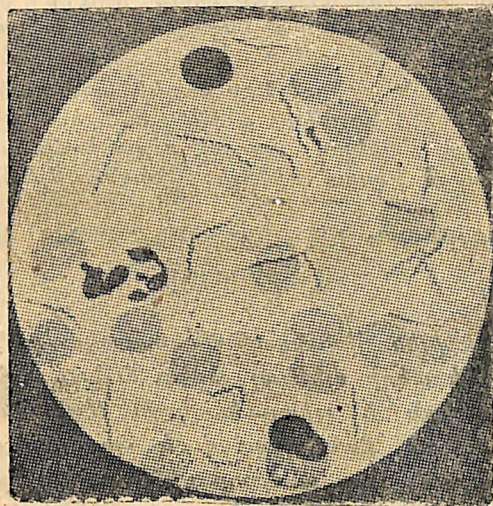
ՍԻՖԻԼԻՍԻ ՀԱՐՈՒՑԻՉԸ ԿԱՄ ԴԺԳՈՒՅՆ

ՍՊԻՐՈՆԵՏ

Սիֆիլիսը վարակիչ հիվանդություն ե. մյուս վարակիչ հիվանդությունների նման նա ևս ունի իր հարուցիչը:

Սիֆիլիսի հարուցիչը, արտաքուստ շատ

նման ե պտուտակի, սակայն ուրիշ պտուտակաձև մանրեններից տարբերվում ե իր բարակությամբ և դժգունությամբ, այդ պատճառով միկրոսկոպի սովորական լուսավորումով հնարավոր չե նրան հայտաբերել:

Նկ. № 1. Սիֆիլիսի հարուցիչը — սպիրոխետը

Սիֆիլիսի հարուցիչը կամ սպիրոխեաք
Յայտնագործվել է 1905 թ. պրոֆ. Շաուդինի
կողմից, այդ պատճառով ել կոչվում է
Շաուդինի դժգույն սպիրոխետ: Դժգույն սպի-
րոխետը անմիջապես վոչնչանում է ջեր-
մությանից և ախտահանիչ նյութերից, ինչ-
պես նաև չոր պայմաններում, մինչդեռ խո-
նավ պայմաններում կարող է յերկար ապ-
րել:

Դժգույն սպիրոխետը մաշկի կամ լորձա-
թաղանթի, նույնիսկ աննշմարելի քերծվացք-
ներից, մտնելով մարդու որգանիզմի մեջ,
առաջ է բերում սիֆիլիս հիվանդությունը:

ԻՆՉՊԵՍ Ե ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆՈՒՄ ՍԻՖԻԼԻՍԻ ՎԱՐԱԿՈՒՄԸ

Սիֆիլիս հիվանդության վարակումը կա-
րող է տեղի ունենալ յերկու ճանապարհով՝
սեռական և արտասեռական: Վարակումը
սեռական ճանապարհով է կոչվում այն
դեպքում, յերբ անհատը սիֆիլիսով հիվան-
դանում է սեռական հարաբերության միջո-
ցով, իսկ վարակումը կարող է տեղի ունե-

նալ, յերբ կողմերից մեկը (կինը կամ տղա-
մարդը) հիվանդ է սիֆիլիսով: Արտասեռա-
կան է կոչվում այն դեպքում, յերբ անհատը
հիվանդանում է համբույրի, ծխախոտի մնա-
ցորդի, գդալի կամ բաժակի միջոցով, որի-
նակ, յեթե ընտանիքի անդամներից մեկը
հիվանդ է սիֆիլիսով, նա կարող է վարա-
կել ընտանիքի մյուս անդամներին բաժակի,
գդալի, սրբիչի, անկողնու և այլ միջոցներով:

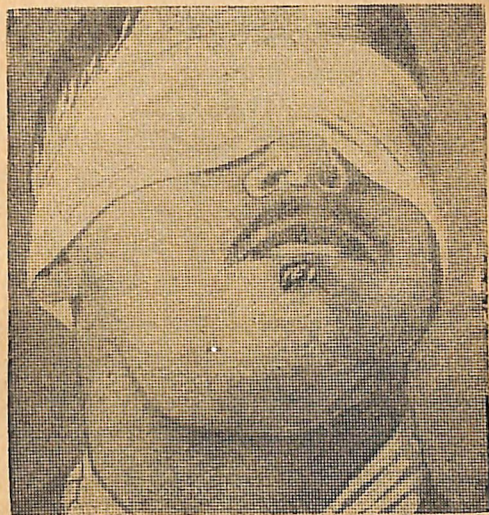
Արտասեռական վարակում հաճախ կարող
է լինել և այն դեպքերում, յերբ սիֆիլիսով
հիվանդ կինը կերակրում է առողջ յերեխա-
յի, կամ հակառակը, յերբ առողջ կինը կե-
րակրում է հիվանդ յերեխայի:

Սիֆիլիսի վարակումը թե սեռական և թե
արտասեռական ճանապարհով, տեղի է ու-
նենում միայն այն դեպքում, յերբ մաշկը
կամ լորձաթաղանթը իր վրա ունի քերծվածք-
առողջ և ամբողջականությունը չխախտված
մաշկից ու լորձաթաղանթից սպիրոխետը
թափանցել չի կարողանում, հետևաբար և
վարակում տեղի ունենալ չի կարող:

ՍԻՖԻԼԻՍԻ ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ ԿԱՄ ԿՈՇՏ
ՇԱՆԿԻ

Սիֆիլիսով վարակված մարդն իր հիվանդության մասին կարող է իմանալ վարակվելուց 2—3 շաբաթ հետո: Վարակումից մինչև հիվանդության առաջին նշանների հայտնվելու շրջանը (ինկուբացիոն շրջան), վորի տևողությունը կախված է վարակման ժամանակ անցած սպիրոխստների քանակից (վորքան շատ սպիրոխստ է անցնում, այնքան կարճ է ինկուբացիոն շրջանը և հակառակը), հիվանդը վոշինչ չի գգում, բացառությամբ այն յերեմուլթի, վոր վարակման տեղի ամենամոտ գեղձերը սպիրոխստների արտադրած թույնի գրգռման ազդեցության շնորհիվ, սկսում են բորբոքվել և ուռչել: Ուռած գեղձերը չեն ցավում և չեն անհանգստացնում հիվանդին: Սակայն ինկուբացիոն շրջանից հետո վարակման տեղում առաջ է գալիս հում մսի գույն ունեցող փալլուն հարթ յերեսով վերք, վորը 2 մատով թեթև սեղմելիս կոշտություն է զգացվում,

այդ պատճառով ել կոշվում է կոշտ շանկր: Եկ. № 2, № 3:

Եկ. № 2. Սիֆիլիսի առաջին շրջանը—կոշտ շանկր վարակված արտասեռական ճանապարհով:

Կոշտ շանկրը չի ցավում, բոր չի գալիս և վոշ մի անհանգստություն չի պատճառում հիվանդին, վորի պատճառով ել հիվանդը ուշադրություն չի դարձնում նրա վրա, մինչ-

Նկ. № 3. Սրֆիլիսի առաջին շրջանը—կոշտ շանկը:
Վարակված սեռական ճանապարհով:

դեռ կոշտ շանկրն իր արտադրուկի մեջ
ունի մեծ քանակությամբ սպիրոխետ, վորը
կարող է հեշտությամբ վարակել թե սեռա-

կան և թե արտասեռական ճանապարհով,
նայած թե վորտեղ և գտնվում կոշտ շան-
կըրը:

Կոշտ շանկրն անցնում է նույնիսկ ա-
ռանց բուժման, բայց դա չի նշանակում,
թե սրֆիլիսը ևս բուժվեց:

Սրֆիլիսից խուսափելու համար, յուրա-
քանչյուր անհատ, կասկածելի սեռական
հարաբերությունից հետո, յեթե նրա անդա-
մի վրա վորևե վերք և առաջ յեկել, վերքի
բնույթը վորոշելու համար պետք է բժշկի
դիմի, վորովհետև սրֆիլիսի վաղաժամ դի-
ագնոզումը (ախտորոշումը) ապահովում
է սրֆիլիսի բուժման արագությունը և հա-
ջող ընթացքը:

ՍԻՖԻԼԻՍԻ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՇՐՋԱՆ ԿԱՄ ԸՆԴՀԱ- ՆՈՒՐ ՎԱՐԱԿՄԱՆ ՇՐՋԱՆ

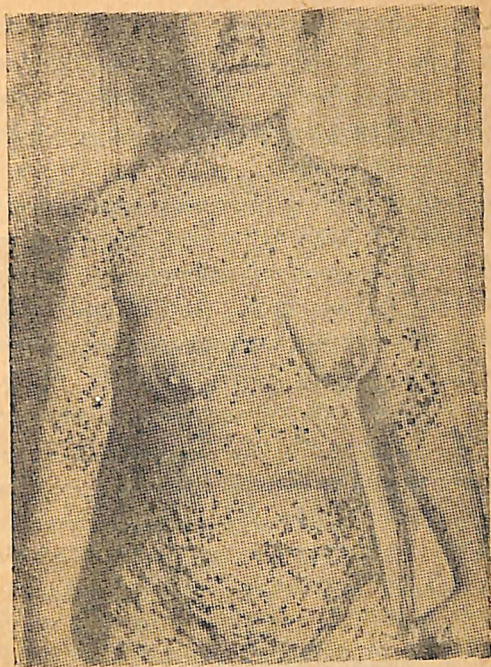
Սրֆիլիսի առաջին շրջանում սպիրոխետ-
ների քանակությունը այրան մեջ քիչ է լի-
նում, վորի պատճառով և հիվանդի մոտ

ընդհանուր յերեմույթներ չեն նկատվում,
մինչդեռ վարակումից 1—8 շաբաթ անց,
սպիրոխեստների քանակությունն արյան մեջ
չափազանց շատանում է և առաջ են գալիս
ընդհանուր յերեմույթներ:

Հիվանդն զգում է ընդհանուր թուլություն,
ցավ հոդերում, վոսկորներում, ախորժակի
կորուստ. այս յերեմույթները կարճատեւ են
և անցնում են առանց բուժման: Դրանից
հետո առաջ են գալիս սիֆիլիսի յերկրորդ
շրջանին հատուկ նշանները՝

3 Ա. Ն, վորը մեծ մասամբ լինում է վորո-
վայնի, մեջքի և կողքերի վրա, ինչպես և
ամբողջ մաշկը կարող է պատված լինի ցա-
նով: Սիֆիլիտիկ ցանը, ի տարբերություն
մյուս ցաների, չի թեփոտվում, սեղմելիս
անհետանում է և սուբյեկտիվ հիվանդը վո-
չինչ չի զգում:

Յերկրորդ շրջանին հատուկ են պապուլա-
ները, վորոնք լինում են հետույքի, սեռա-
կան օրգանների և շեքի շրջանում: Նկ. 4:

Նկ. № 4. Սիֆիլիսի յերկրորդ շրջանը
— պապուլաձև սիֆիլիս:

ԲՇՏԻԿՆԵՐ, վորոնք տարածված են ամ-
բողջ մարմնի, ինչպես և բերանի լորձաթա-

ղանթի, լեզվի և քիմքի վրա: Բշտիկներն ալատեղից լինում են կապտամոխրագույն և մեծ արագությամբ վեր են ածվում վերքերի, վերքերը ցավոտ չեն, բայց չափազանց վարակիչ են:

Սիֆիլիսի յերկրորդ շրջանն ամենավարակիչ շրջանն է. այս դեպքում հիվանդը կարող է վարակը տարածել և՛ սեռական և՛ արտասեռական ճանապարհով: Նախկինում սիֆիլիսի արտասեռական ճանապարհով վարակումը, մանավանդ սիֆիլիսի յերկրորդ շրջանում, շատ մեծ չափերի եր հասնում. դա բղխում եր ժամանակի կենցաղային և կրոնական ծիսակատարություններից, որինակ՝ նկարագրած են դեպքեր, յերբ ուխտագնացության և յեկեղեցիներում հաղորդման ժամանակ սիֆիլիսիկները համբուրել են «սուրբ խաչը» և նրանից հետո համբուրել ու վարակվել են բաղմաթիվ ուխտավորներ: Սիֆիլիսի յերկրորդ շրջանում, հիվանդը կարող է վարակել իր շրջապատողներին, համբուրի, գդալի, բաժակի, սրբիչի, ամանների, անկողնու և այլ միջոցներով:

Սիֆիլիսի յերկրորդ շրջանի յերեւոյթները կարող են անցնել և առանց բուժիչ միջոցների:

ՍԻՖԻԼԻՍԻ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՄ ԳՈՒՄՄԱՅԻ ՇՐՋԱՆ
ՅԵՐԹԵ սիֆիլիսի առաջին և յերկրորդ շրջաններում, հիվանդն իրեն անհանգստացնող վոչինչ չի զգում և յեղած յերեւոյթներն ել անցնում են առանց բուժվելու, ապա յերրորդ շրջանում, դրանց հակառակ, առաջացած յերեւոյթները շատ ծանր են հիվանդի համար և յերբեք չեն անցնում առանց բուժման: Յերրորդ շրջանում հիվանդի մարմնի զանազան մասերում առաջ են գալիս խոշոր վերքեր, քայքայում են հյուսվածքները, այդ վերքերը կոչվում են գումմաներ: նկ. № 5

Գումմաները սովորաբար առաջ են գալիս վարակվելուց 2, 3, 4 տարի անց. հազվադէպ դեպքերում առաջանում են նաև հիվանդության առաջին տարվա վերջում. վերջապես նկարագրված են դեպքեր, յերբ գումման առաջացել է հիվանդանալու առաջին որվանից 40—50, նույնիսկ 67 տարի անց:

Գումմաները կարող են լինել բերանի խո-

Նկ. № 5. Սիֆիլիսի յերրորդ շրջանը — դեմքի
սիֆիլիսային գումմա:

ոռչում, քիմքում, քթի միջնորմում, թոքերում
և այլն: Գումմայի քայքայիչ ազդեցության

հետևանքով հիվանդը կարող է կորցնել իր
քիթը, քիմքը, վորոնց տեղը գոյանում են
սարսափելի և այլանդակ սպիներ: Հիվանդի
մոտ կարող է առաջ գալ սիրտանոթային
սխտեմի ծանր հիվանդություն, արյունահո-
սություն ներքին որգաններում (լյարդում,
ուղեղում, թոքերում) այս դեպքերում պարզ
է, վոր, գործը վերջանում է մահով:

Սիֆիլիսի յերրորդ շրջանն առաջ է գալիս
այն դեպքերում, յերբ հիվանդը բուրոովին
չի բուժվել կամ շատ անկանոն է բուժվել,
մինչդեռ սիֆիլիսի առաջին կամ յերկրորդ
շրջանում կանոնավոր բուժվող հիվանդը յեր-
բեք առիթ չի ունենում տառապելու սիֆի-
լիսի յերրորդ շրջանով, վորն իր բնույթով
շատ ավելի վտանգավոր է հիվանդի համար,
քան նախորդ շրջանները:

Պարզ է, վոր յերրորդ շրջանում, հիվանդը
ստիպված է դիմել բժշկի, վորովհետև նրան
անհանգստացնում է գումման, մանավանդ,
յեթե նա առաջացել է դեմքի վրա, կամ
մարմնի տեսանելի վորևէ մասում:

Սիֆիլիսը կարելի է բուժել նաև յերրորդ

շրջանում, յեթե հիվանդը ճշտությամբ կատարում է բժշկի խորհուրդները և բուժման լրիվ կուրսը ստանալու համար ճշտապահորեն հաճախում բժշկի մոտ:

ՍԻՖԻԼԻՍԻ ՉՈՐՐՈՐԴ ՇՐՋԱՆ ԿԱՄ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ

ՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹՅԱՆ Ս Ի Ֆ Ի Լ Ի Ս

Զբուժվելու, կամ անկանոն բուժվելու դեպքում, սիֆիլիսով հիվանդի մոտ, վարակվելուց 10—15 տարի անց (նկարագրված են դեպքեր 20—25 տարի անց) առաջ են գալի նյարդային համակարգության խանգարումներ: Այդ խանգարումներն առաջանում են նրանցից, վոր սպիրոխետներն արյան միջից թափանցելով մեծ մասամբ վոդնոլեզի հեղուկի մեջ, իրենց քայքայիչ ազդեցությունն են թողնում ուղեղային հյուսվածքի վրա:

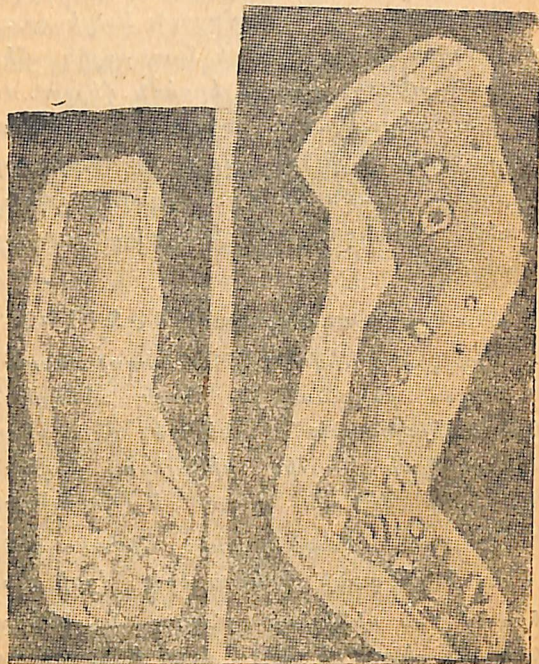
Այս շրջանում հիվանդը ցավեր է զգում վերին և ստորին վերջավորություններում, բթանում է շոշափելիքը, խանգարվում հիվանդի քայլվածքը, միազասեռական որդանների ֆունկցիաները, հիվանդը չի կարողանում մեզը պահել: Հաճախ ձևափոխվում են հոդերը, վերջավորությունները (վոտները,

ձեռքերը), սկսում են հետ աճել: Հիվանդը կորցնում է իր հիշողությունը, ազատ խոսելու և կուլ տալու ընդունակությունը, փաստորեն դառնում է անդամալուծ: Բացի դրանից, հիվանդն ստանում է նյարդային հիվանդություններ, վորոնք յերբեմն վերջանում են խեղադարձյալմբ: Նյարդային համակարգության սիֆիլիսը միշտ էլ հնարավոր չէ բուժել, ուրեմն հիվանդն աշխարհ չպետք է անի հիվանդությունը և հասնի շրրորդ շրջանին:

ԲՆԱՄԻՆ (Ժառանգական) Ս Ի Ֆ Ի Լ Ի Ս

Սիֆիլիսով հիվանդ կիսն առողջ սերունդ ունենալու ընդունակ չէ: Պտղի սնուցման վրա սպիրոխետների ունեցած վնասակար ազդեցության շնորհիվ սիֆիլիսով հիվանդ հղի կիսը հաճախ վիժում է հղիության 3—4 ամսում: Բացի դրանից, հիվանդ կիսը կարող է կենդանի յերեխա ծնել, վորի վրա յերևում են սիֆիլիսի բնորոշ նշանները, յերեխան լինում է թույլ, վատ է ընդունում մոր կուրծքը, ունենում է նյարդային հա-

մակարգության խանգարումներ և մարմնի վրա ու վոտքերի տակը բշտիկներ: Նկ. № 6:

Նկ. 6. Բնածին սիֆիլիսը մանկան վրա:

Ժառանգական սիֆիլիսի նշանները կարող են արտահայտվել և ավելի ուշ: Ժառանգական սիֆիլիս ունեցող յերեխան ունենում և տեսողության և լսողության խանգարում: Ժառանգական սիֆիլիսը լրիվ անցնում և, յեթե ժամանակին և լավ և կազմակերպվում բուժման գործը:

Այսպիսի դեպքերում, անհրաժեշտ և ձեռնարկել նաև մոր բուժմանը: Յեթե բնածին սիֆիլիսով հիվանդ յերեխան չի բուժվում, ապա նա զարգանում և չափազանց դանդաղ, ընդունակութունները՝ սահմանափակ, յերբեմն աչդալիսի յերեխաները՝ նուչնիսկ ապուշ են լինում: Վերջապես յերեխայի մոտ կարող են առաջ գալ նյարդային համակարգության խանգարումներ և խելագարություն:

Ըստ վիճակագրական տվյալների, ցարական Ռուսաստանում բնածին սիֆիլիսից մահացել են տասնյակ հազարավոր յերեխաներ:

ԱՐՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄԸ ԿԱՄ ՎԱՍՍԵՐՄԱՆԻ ՌԵԱԿՅԻԱՆ

Սիֆիլիսի ախտորոշումը շատ հեշտ է, յերբ հիվանդը բժշկի է դիմում կոշտ շանկրի շրջանում, վորովհետև շանկրից հոսող անգույն հեղուկն իր մեջ մեծ քանակությամբ սպիրոխեմոններ է պարունակում, վորոնց հեշտությամբ կարելի է հայտաբերել միկրոսկոպիկ հետազոտությամբ: Սակայն սիֆիլիսի յերկրորդ և ավելի ուշ շրջաններում, այդ ձևով ախտորոշելը հնարավոր չէ:

Այդպիսի դեպքերում բժիշկը դիմում է արյան հետազոտմանը Վասսերմանի յեղանակով, վորով հնարավոր է դառնում պարզել, հիվանդ է արդյոք տվյալ անհատը սիֆիլիսով, թե՞ վոչ:

Վասսերմանի ռեակցիային բժիշկը կարող է դիմել հետևյալ դեպքերում:

1. Սիֆիլիսի կասկածելի դիագնոզը ճշտելու համար.

2. Յերբ կինը անհայտ պատճառներով,

հաճախակի վիժումներ է ունենում, կամ մեռած յերեխաներ ծնում.

3. Ծծմայր վարձելու դեպքում, ծծմոր առողջությունը վորոշելու համար.

4. Հիվանդության ընթացքում բուժման արդյունքները պարզելու համար:

ՍԻՖԻԼԻՍԸ ԲՈՒԺԵԼԻ ՅՆ

Սիֆիլիսը պատկանում է այն սակավաթիվ հիվանդությունների շարքին, վորոնք ունեն իրենց դեղանյութային սպեցիֆիկ բուժիչ միջոցները, այսինք միջոցներ վորոնք ազդում են հիվանդությունն առաջացնող միկրո-որգանիզմների վրա և վոչնչացնում նրանց:

Մարդու որգանիզմում, արյան մեջ յեղած սպիրոխեմոն վոչնչացնելու համար բաղամթիվ դեղանյութային միջոցներ կան, վորոնք և ոգտազործվում են սիֆիլիսը բուժելու համար: Նշանակում է ՍԻՖԻԼԻՍԸ ԲՈՒԺԵԼԻ ՅՆ, վոչ ինքնուրույն, առանց բուժիչ միջոցների այլ յերկարատև, համառ և համբերատար բուժումից հետո:

Սիֆիլիսի բուժումը տարվում է կուրսերով, այսինք հիվանդը մեկ ու կես ամիս շաբաթական դեղանյութեր է ստանում: Հետո հանգստանում է մեկից մինչև յեռեք ամիս, հետո նույն ձևով կուրսն սկսվում է ու շաբաթականվում մինչև հիվանդություն չլինի բուժումը:

Յուրաքանչյուր հիվանդ լավ պետք է դիտենա, վոր ինչքան շուտ է դիմում բժշկի, այնքան կարճ է տեվում բժշկությունը և հակառակը:

Այն դեպքում, յերբ հիվանդը բժշկին դիմում է սիֆիլիսի առաջին շրջանում և լրիվ կատարում է բժշկի խորհուրդները, ապա դրանով նա ապահովում է հիվանդության չափազանց արագ բուժումը, վորը և կոչվում է արթրատիվ բուժում:

ՍԻՖԻԼԻՍԸ ՅԵՎ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Սիֆիլիսով հիվանդացած և լրիվ առողջացած անհատը կարող է ամուսնանալ և ունենալ միանգամայն առողջ սերունդ, քանի

վոր ներկայումս դործածվող բուժիչ միջոցները միանգամայն ապահովում են սիֆիլիսի լրիվ բուժումը:

Սիֆիլիսի լրիվ բուժման մասին հիվանդը պետք է համոզվի բժշկի սպառիչ հետազոտումից և պատասխանից հետո, ալլապես շտապողականությունն այս դեպքում կարող է վնասել: Ամուսնանալ կարելի է այն դեպքում, յեթե բժիշկը թույլատրում է այդ իսկ բժիշկն այդ կարող է թույլատրել միայն և միմիայն հիվանդի լրիվ բուժման դեպքում:

Լրիվ չբուժված հիվանդը ամուսնանալու դեպքում նախ վտանգում է իր բուժման գործը, ապա կարող է վարակել իր ամուսնուն և վերջապես ունենալ անառողջ և անկենսունակ սերունդ: Նշանակում է լրիվ չբուժված հիվանդն ամուսնանալու իրավունք չունի:

ՊԱՅԲԱՐ ՍԻՖԻԼԻՍԻ ԴԵՄ

Վեներական հիվանդությունները, այդ թվում նաև սիֆիլիսը մենք ժառանգություն

ենք ստացել ցարական Ռուսաստանից, վորտեղ սովի և գործազրկության պատճառով տարածված էր պոռնկությունը և նրա անբաժան ու զուգակից հանդիսացող վեներական հիվանդությունները:

Խորհրդային յերկրում ստեղծված են վարակից խուլպահելու և վարակման դեպքում լրիվ բուժվելու բոլոր հնարավորությունները:

Պոռնկությունն ու պոռնկատները վաղուց անցել են պատմության գիրկը, մինչդեռ նրանք կապիտալիստական յերկրներում արագ կերպով աճում են, վորպես կապիտալիզմի անդամաճան ուղեկիցներ:

Հակառակ բուրժուական տեսաբանների այն տեսությանը, թե «պոռնկությունը բիոլոգիական յերևույթ է» մարքսիզմն ապացուցեց, վոր պոռնկությունը տնտեսական յերևույթ է, վոր կինը դիմում է պոռնկության միայն և միմիայն կարիքից դրդված, վորպեսզի իր մարմնի վաճառքի գնով պահպանի իր և իր ընտանիքի գոյությունը:

Այսօր խորհրդային կինը, տղամարդուն

համահավասար մասնակցում է սոց-շինարարության մեծ գործին. նա նվաճում է զիտության բարձրունքները, նա այն է, վորը չեր կարող և չի կարող լինել կապիտալիստական իրավակարգում, վորտեղ կինը յերազել անգամ չի կարող խորհրդային կնոջ ներկան:

Խորհրդային յերկրում բժշկությունը ձրի է, դա նշանակում է, վոր յուրաքանչյուր քաղաքացի անհրաժեշտության դեպքում կարող է ձրի բժշկական ոգնություն ստանալ: Մինչդեռ կապիտալիստական յերկրներում հիվանդն իր առողջությունը վերականգնելու համար մեծ գումարներ է ծախսում, իսկ բնակչության ճնշող մեծամասնությունը զուրկ լինելով այդ միջոցներից մնում է առանց բուժման:

Մեզ մոտ վեներական հիվանդությունների դեմ պայքարն ուժեղացնելու նպատակով, ստեղծված է դիսպանսերային լայն ցանց, վորով հնարավոր է դառնում կանխել սիֆիսով վարակումը ընտանիքում, լայն բացա-

տրական աշխատանք տանելով հիվանդի նրա ընտանիքի անդամների մեջ սիֆիլիսի վարակման հետևանքների, վտանգի և բուժման մասին: Այս միջոցների շնորհիվ միևնույն էն հասել սիֆիլիսի վարակման թարմ պեպքերը:

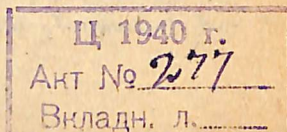
Այն քաղաքացիները, վորոնք հիվանդ են սիֆիլիսով և չեն բուժվում ու դրանով վարակի աղբյուր հանդիսանում շատ շատերի համար, աշխարհիկների նկատմամբ խորհրդային որենսդրությունը նախատեսում է հատուկ պատիժ (6 ամսից մինչև յերեք տարի ազատազրկում), սակայն յերեք խորհրդային գիտակից քաղաքացին առիթ չպետք է տա իր նկատմամբ գործադրելու պատժիչ միջոցը: Անհրաժեշտ է գիտակցել, վոր չբուժվելու դեպքում հիվանդը վտանգում է իրեն և շրջապատողների ու հարազատների առողջությունը, վորն ամենաթանկըն է յուրաքանչյուրի համար:

Պատ. խմբագիր՝ Պրոֆ. Ն. Գ. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Սրբագրիչ՝ Հ. ՄԱՅԻՆՅԱՆ

Գլավխիտի Ը. Բ—1084, Պ. 93, S. 3000

Հայկական ԽՍՀ ԺԿԽ-ին կից «Խորհրդային Հայաստան» հրատարակչության տպարան, Յերևան

14017

Арм.
1-567a

2

Д-р Р. А. АГАСАРЯН

КРАТКИЕ СВЕДЕНИЯ о СИФИЛИСЕ

Отдел Сан. Просвещения НК Здорова Арм. ССР
ЕРЕВАН

1940

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0273732

6593

11-567a